

План мера за унапређење стечајног поступка

Увод

Стечајни поступак је судски поступак који се отвара и води на предлог повериоца, када у одређеном временском периоду постоји несолвентност дужника и немогућност да дужник одговори на своје доспеле обавезе. Основна одлика стечајног поступка јесте равноправност свих поверилаца и њихово најповољније колективно намирење. Стечај се може спроводити кроз две врсте поступка:

- банкротство које има за циљ намирење поверилаца из вредности целокупне имовине стечајног дужника, односно стечајног дужника као правног лица или кроз
- реорганизацију која има за циљ опоравак дужника и наставак пословања према усвојеном плану реорганизације и то редефинисањем дужничко-поверилачких односа, статусним променама дужника или на други начин који је предвиђен планом реорганизације.

Закон који регулише поступак стечаја донет је 2009. године¹ и до данас је више пута мењан, што је омогућило да држава Србија данас има квалитетан правни оквир за решавање стечаја. Међутим, традиција нашег друштва у погледу остваривања циљева стечаја још увек није уједначена са захтевима међународне заједнице, јер поједини аспекти законских норми не омогућавају максималну ефикасност вођења поступка који би се спроводио уз минималне трошкове стечајних поверилаца и најповољније колективно намирење стечајних поверилаца. Препреке ка оставаривању циљева стечајног поступка, имају различите аспекте које се огледају у непостојању одговарајућих законских норми и неговању лоше праксе од стране учесника самог поступка.

Квалитет стечајног оквира који се примењује у некој држави, мери се у оквиру извештаја Светске банке на *Doing Business* листи као једна од области која снажно делује на успешност пословања једне компаније. Захваљујући изменама Закона о стечају (у даљем тексту: Закона) које су се десиле у 2018. години у области решавања стечаја, држава Србија је 2019. године поправила свој ранг на листи Светске банке, па је са 49. места напредовала на 41. место, што је утицало и на бољи пласман државе у укупном рангу која је са 48. места напредоваа на 44. место.

Последње измене Закона извршене су на иницијативу НАЛЕД-а, чиме је унапређен положај стечајних поверилаца омогућавањем:

- да сви стечајни повериоци могу да утичу на избор стечајног управника,

---

¹ Закон о стечају ("Сл. гласник РС", бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018)

План мера за унапређење стечајног поступка

-да сваки стечајни поверилац има право да захтева и добије све релевантне информације у вези поступка стечаја од стечајног управника и

-да се предујми трошкова одређују на основу јасно прописаних критеријума у односу на величину стечајног дужника.

Даља унапређења стечајног поступка могућа су у погледу подизања квалитета стечајног поступка. План мера за унапређење стечајног поступка који је изнет у овом документу дат је у циљу подизања квалитета стечаја што је могуће кроз испуњење кумулативних услова:

- *умањење времена потребног за решавање стечаја,*

- *умањење трошкова стечајног поступка и*

- *већи проценат намирења стечајних поверилаца.*

У наставку ћемо се осврнути на индикаторе који утичу на процену квалитета поступка. Правни оквир је тај који диктира понашање учесника у поступку стечаја, међутим постоје и понашања учесника у поступку које су производ устаљене праксе, а не законских норми, па је веома значајно њихово познавање ради формулисања конкретних предлога за унапређење стечајног поступка.

Дужина трајања стечајног поступка

Дужина трајања стечајног поступка се мери у годинама и укључује трајање свих одлагања поступка и време које је потребно за окончање редовних поступака и поступака по правним лековима (поступак реорганизације, извршења, парнице и сл.). У последњем извештају Светске банке регистрован је податак да дужина трајања стечајног поступка у Србији у просеку износи око 2 године.² Дужина трајања поступка утиче на квалитет стечајног поступка, јер је стечајним повериоцима потребно више времена да наплате своје потраживање које временом и губи своју вредност. Да би добили оцену квалитета стечајног поступка у Србији морамо се упоредити са другим државама. Испред нас се налазе државе ОЕЦД-а које спроводе стечајни поступак у просеку за 1,7 година, па је то реални циљ којем треба тежити.

Дуго трајање стечајног поступка у Србији често је условљено и понашањем учесника поступка, а не само неодговарајућим законским нормама, па је такво понашање потребно изменити. Један од примера лоше праксе је поступање стечајног судије, који у неким

---

² Република Ирска је у извештају Светске банке за *Doing business* листу, издвојена као пример добре праксе, јер стечајни поступак у просеку траје само 3 месеца

План мера за унапређење стечајног поступка

предметима месецима не доноси решење о банкротству стечајног дужика чиме пробија законске рокове, увећава трошкове поступка и наноси штету стечајним повериоцима.

С друге стране, непостојање одговарајућих законских норми доводи до различитог поступања у стечајном поступку што утиче на дужину трајања поступка. С тим у вези напомињемо да извршења одређених радњи у стечају није временски орочено, па је потребно прописати законске рокове, нпр. за достављање извештаја ангажованог стручног лица, али је потребно предвидети и временски оквир за вођење стечаја, односно других поступака који утичу на окончање стечаја (парнице, реституције, озакоњење и сл.). дакле на дужину стечајног поступка се не може утицати само кроз измене Закона о стечају, већ и кроз интервенцију у другим секторским прописима који утичу на поступак стечаја, а у надлежности су других министарстава. Такве су нпр. одредбе Закона о озакоњењу објеката³ које утичу на могућност закључивања поступка стечаја, јер забрана промета нелегално изграђених објеката доводи до немогућности наплате из непокретности стечајног дужника.

Парнице проистекле из стечаја

Велики број парница које се покрећу у вези са стечајним поступком и воде се по правилу више година. Због дугог трајања ових парница стечајни повериоци не могу да наплате своја потраживања у разумним роковима, а трошкови вођења парница додатно оптерећују стечајне повериоце и утичу на раст укупних стечајних трошкова. Предлог за решавање ученог проблема је да се уведе обавезно посредовање (медијација) пре судског поступка. Медијација као начин мирног решавања спорова, знатно би растеретила судове од сувишних предмета, странке би брже дошле до решења спора, а трошкови би били вишеструко смањени. Медијација не би смела да траје дуже од 60 дана, а уколико се до споразума не дође у том року, странке могу да покрену судски поступак.

Уколико је парница неминовна, неопходно је да се обезбеди брзина у поступању судских органа, што се може постићи уколико предмети проистекли из стечаја добију посебну ознаку хитности како би се предмети приоритетно узимали у рад од стране судија. Временски оквир за окончање тих поступака не би смео бити дужи од годину дана, осим у изузетним случајевима које морају да буду посебно оправдане пред судом.

Истовремено потребне су мере којим би се утицало на смањивање великог броја покренутих парница из стечаја. Предмети најчешће доспевају у парницу услед чињенице да је стечајни управник оспорио потраживање стечајног повериоца. Разлози за оспоравање потраживања су различити, али свако стечајни управник је дужан да

---

³ Закон о озакоњењу објеката ("Сл. гласник РС", бр. 96/2015 и 83/2018)

План мера за унапређење стечајног поступка

предузме све мере како би спречио „олако“ пуштање предмета у парницу, у супротном би то био за стечајног судију обавезан разлог за разрешење стечајног управника у конкретном предмету. Наводимо пример који се често дешава у пракси, да стечајни управник не жели да на посебном састанку размотри са стечајним повериоцем оспорену пријаву на захтев стечајног повериоца.

Утицај стечајног управника на дужину поступка стечаја

Стечајни управници у стечајевима где постоји имовина стечајног дужника често оспоравају потраживања поверилаца, желећи да одговорност за утврђивање потраживања пребаце на суд. Међутим, не треба заборавити да стечајни управници ангажују друга стручна лица (правнике, адвокате, књиговође и др.) која им помажу око анализирања пријављених потраживања стечајних поверилаца, тако да се не може толерисати не разумевање пријаве потраживања од стране стечајног управника.

Поступање стечајног управника у многостручној утиче на квалитет стечајног поступка. Систем утврђивања одговорности који постоји у нашем правном систему предвиђа дисциплинску одговорност стечајног управника коју утврђује Агенција за лиценцирање стечајних управника (у даљем тексту: АЛСУ). Међутим, чињеница да је АЛСУ утврдио одговорност стечајног управника није обавезна за стечајног судију, па стечајни управник остаје да руководи конкретним поступком у којем је дисциплински кажњем од стране АЛСУ-а. Предлог је да се предвиди законска обавеза суда да разреши стечајног управника у конкретном предмету, када АЛСУ утврди дисциплинску одговорност стечајног управника за теже повреде дужности и изрекне меру јавне опомене или новчане казне у износу и преко 800.000,00 РСД, а то су ситуације када је стечајни управник злоупотребио службени положај, непрофесионално понашао или није поступио по законским обавезама.

Осим увођења обавезног разрешења стечајног управника у ситуацијама када не поштују законске обавезе, предлажемо увођење листе А и листе Б стечајних управника како би комплексне стечајеве водили стечајни управници који имају потребна знања и искуства, што ће свакако допринети подизању квалитета поступка у свим аспектима. Коначно, напомињемо да избегавање вођења других парница је могуће кроз прецизирање нејасних и пашалних термина у Закону. Као пример за ову тврдњу, наводимо члан 14. Закона⁴ где

---

⁴ Члан 14. став 1. Закона о стечају: „Стечајни поступак се не спроводи према: Републици Србији; аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе; фондовима или организацијама обавезног пензијског, инвалидског, социјалног и здравственог осигурања; правним лицима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или ПРЕТЕЖНО финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе; Народној банци Србије; Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности; јавним агенцијама.“

План мера за унапређење стечајног поступка

отварање стечаја није могуће за правна лица која се “претежно” финансирају из буџета. Израз „претежно“ судије у пракси различито тумаче, због чега се странке упућују на парницу за утврђивање.

Предлози конкретних мера у односу на методологију Светске банке

На примеру који је описан у упитнику Светске банке, дужина стечаја процењује се на основу фаза кроз које пролази стечајни дужник током поступка, па је утврђено да стечај најчешће пролази прво кроз фазу реорганизације друштва, па тек онда банкротства. Већина радњи у стечају су строго формалне и морају се предузети на тачно предвиђен начин и у одређеним роковима.

- 1) Реорганизација стечајног дужника - Уколико стечајни дужник жели да настави са радом, процена експерата је да би се највероватније покушало са реорганизацијом стечајног дужника кроз УППР или план реорганизације, уз ограду да план реорганизације не би био усвојен уколико га не изгласају поверици који имају интерес (хипотеку) да се наплате из имовине стечајног дужника. Спровођење стечаја кроз усвајање плана реорганизације друштва условљено је законским роковима који утичу на дужину стечајног поступка. За реорганизацију важе рокови 90/90/60, шта то заправо значи? Реорганизација се по Закону о стечају може поднети у року од 90 дана од дана отварања стечаја. Стечајни судија је дужан да закаже рочиште за гласање о предложеном плану реорганизације у року од 90 дана од дана када је поднет план реорганизације, али не раније од 60 дана.

Поступак подношења, разматрања и одлучивања о плану реорганизације је могуће скратити уколико се смањи почетно време за започињање поступка тако што би се скратио рок за подношење пријаве потраживања са 120 дана на 60 дана, а затим да се скрати рок за подношење плана реорганизације са 90 на 60 дана и рок за заказивање рочишта на коме ће се гласати о плану на 60 дана уместо 90 дана, али не пре 30 дана уместо ранијих 60 дана. Тада би за реорганизацију из стечаја важили рокови 60/60/30.

- 2) Упознавање јавности о отвореном поступку стечаја - према Закону о стечају оглашавање се врши на три начина: на Електронској огласној табли суда, у Службеном гласнику РС и у две високотиражне дневне новине које се дистрибуирају на целој територији Србије.

Како би утицали на скраћење трајања поступка, потребно је да се рокови у стечају рачунају од дана објаве на Електронској огласној табли суда, која је свима доступна бесплатно, а не од објаве у Службеном гласнику РС, чиме би избегли протек времена од

План мера за унапређење стечајног поступка

дана доставе информације до дана објаве. Објаву у два високотиражна дневна листа је потребно укинути због чињења непотребних трошкова и губитка времена за објаву достављених информација у штампи. Објаву у дневним новинама треба у потпуности напустити и заменити је еОгласном таблом суда.

Постојећи портал АЛСУ и информације које АЛСУ прикупља треба искористити за потребе упознавања јавности са свим важним информацијама у вези конкретног поступка. Истовремено предлажемо да АЛСУ започне са вођењем корисних статистика о: висини трошкова, дужини трајања, ангажовању стечајних управника, висини намирења стечајних поверилаца, броју спроведених реорганизација у односу на банкротство и сл. Ове статистике би свакако разјасниле поједине податке које добија Светска банка и које контрибутори наводе у упитницима, али и оне које странке добијају у поступку.

- 3) Примедбе на план реорганизације - Заинтересована лица имају могућност да дају своје примедбе на предложени план реорганизације и да их доставе суду у року од 15 дана од дана објаве у Службеном гласнику РС.

Предлог за унапређење стечаја иде у правцу редукције броја дана и промене референтног начина објаве плана реорганизације, тако да се примедбе достављају у року од 10 дана уместо у року од 15 дана од дана објаве на Електронској табли суда уместо у Службеном гласнику РС, чиме би се скратило време потребно за решавање стечаја, као и трошкови поступка.

- 4) Гласање о плану реорганизације и банкротство стечајног дужника – Закон налаже да се о плану реорганизације гласа унутар одговарајућих класа поверилаца, након чега се доноси одлука суда о усвајању или одбијању плана реорганизације. Уколико се усвоји план, поступак стечаја се закључује. Уколико се не усвоји план реорганизације, даљи поступак се наставља кроз банкротство стечајног дужника. Након што се испитају све пријаве потраживања стечајни управник заказује јавну продају имовине стечајног дужника и након спроведене продаје доноси закључак о намирењу стечајних поверилаца који се усваја на посебном рочишту.

Време потребно за окончање стечајног поступка било би знатно смањено увођењем дигитализације одређених радњи које се односе на располагање имовином стечајног дужника, па би се продаја имовине вршила електронским путем кроз еАукцију, као и издавање имовине у закуп, чиме би се знатно смањили и сви други негативни ефекти који су уочени (корупција, договарање цена, притисак на потенцијалне купе и др.)

План мера за унапређење стечајног поступка

- 5) Продаја имовине ван стечаја - На трајање стечајног поступка утиче и чињеница да различити повериоци имају ограничену могућност да у стечају сами продају имовину стечајног дужника на којој постоји заложно право. Забрана продаје постоји и у ситуацијама када су донете мере обезбеђења забране располагања имовином.

Према одредбама Закона о стечају, могућност продаје имовине у стечају од стране различитих поверилаца постоји, али само у поступку банкротства не и у поступку реорганизације друштва у случајевима када су одређене мере обезбеђења имовине. Услови за продају имовине ван стечаја према одредбама Закона о стечају су временски ограничени и не наступају по аутоматизму, па је њихово испуњење у пракси је углавном онемогућено, јер у највећем броју случајева стечајни управник даје изјаву да је заложена имовина неопходна за стечај што онемогућава примену изузећа заложене имовине из стечаја.

Уколико се ради о кварљивој роби или роби са посебним својствима, потребно је кроз измене Закона о стечају омогућити да се на захтев заложног повериоца може одређена залога изузети из поступка стечаја или реорганизације по хитном поступку без обзира на мере обезбеђења имовине. Истовремено потребно је омогућити временски период у коме заложни повериоци могу да поднесу захтев да самостално намире своја потраживања из залоге у случају реорганизације друштва када залога није потребна за реорганизацију или продају привредног друштва.

- 6) Повериоци као предлагачи УППР-а - Кроз упитнике Светске банке, уочено је да домаћи правни оквир не дозвољава повериоцу да истовремено са предлогом за покретање стечајног поступка предложи и план реорганизације (УППР), као и да не постоји јасна одредба у закону како се суд понаша у случају достављања више различитих планова реорганизације.

Потребно је омогућити да поверилац лично може да поднесе УППР за дужника, с тим да би у ситуацији када постоји више УППР-ова за истог дужника предност имали УППР-ови које поднесе стечајни управник, односно стечајни дужик (ексклузивност права на подношење УППР-а). Због могућности да различита лица буду подносиоци УППР-а ли плана реорганизације, неопходно је увести временско распоређивање предмета па би се планови реорганизације и УППР-ви узимали у рад према датуму пријема у суд.

План мера за унапређење стечајног поступка

Трошкови стечајног поступка

Трошкови стечајног поступка на релевантном примеру који Светска банка узима у обзир, процењени су око 20% процењене вредности имовине стечајног дужника. Према процени контрибутора⁵ највећи трошкови у стечају се акумулирају за награде и накнаде стечајном управнику што чини око 10%. Накнаде адвоката око 5%, накнаде проценитеља око 2%, накнаде књиговође око 2% и судски трошкова око 1%. У поређењу са другим државама Србија има релативно „скуп“ поступак стечаја, а имајући у виду увођење обавезних проценитеља у поступку стечаја извесно је да ће поступак бити скупљи.⁶

Мере које би релаксирале високе трошкове у стечајном поступку могле би ићи у правцу смањивања прописаних тарифника за ангажована стручна лица и накнада стечајном управнику. Напомињемо, да још увек немамо тачну процену трошкова за увођење проценитеља као обавезних у различитим фазама поступка, али њихово укључивање у стечај ће свакако подићи трошкове овог поступка. С друге стране, из приложеног графикана видимо да велики део трошкова одлази на трошкове стечајног управника, па предлажемо да се измени начин исплате награде стечајном управнику у складу са самим називом овог трошка. „Награда“ треба да се исплаћује по учињеним заслугама а не

⁵ Контрибутори су експерти у области стечаја чије мишљење Светска банка уважава за потребе оцењивања квалитета стечајног поступка.

⁶ Трошкови стечаја у Хрватској и Мађарској износе око 14,5%, у Бугарској и Грчкој око 9%, у Европи и централној Азији око 13,3% према подацима Светске банке за Doing business извештајни период 2019/20.

План мера за унапређење стечајног поступка

унапред у виду плате стечајном управнику у виду прелиминарне накнаде, па се о награди треба одлучивати на завршном рочишту уместо исплате аконтација.

Стечајним повериоцима се не би смела фактурисати и захтевати наплата трошкова на које нису обавезни по Закону. Имајући у виду да АЛСУ већ наплаћује накнаде за извештавање, неопходно је добијена средства искористи ради вођења јавних статистика у којима би јавности било омогућено да добије све податке о статусу стечајних поступака у земљи, преглед стечајних трошкова, дужина трајања и друге релевантне информације.

Редукција трошкова ће се постићи и кроз увођење еАукције у циљу продаје имовине стечајног дужника, електронског начина издавања у закуп имовине стечајног дужника, укидање објаве огласа у два високотиражна дневна листа, укидање обавезе слања обавештења писменим путем које би се заменило доставом преко еОгласне табле (уз обавезу да важни документи остану објављени на еОгласној табли све до правноснажног окончања стечаја), укидање обавезне процене вредности од стране проценитеља у одређеним фазама поступка.

Имајући у виду да је разлог за отварање стечаја инсолвентност стечајног дужника и да стечајни управик нема једнаке ресурсе као законски заступник у здравој компанији, велико је финансијско оптерећење обавеза на стечајном дужнику за плаћања такси ради прибављања документације из управних поступка за потребе стечајног управника, па би подстицајна мера била да се предвиди Законом о стечају да се не плаћају таксе у управним поступцима нити у поступцима пред другим државним органима уколико је странка стечајни дужник (по угледу на Закон о извршењу и обезбеђењу⁷).

Почетни трошкови у стечају

Треба имати у виду да је период који се посматра за обрачун трошкова поступка стечаја обухвата период од тренутка немогућности за отплату дуга дужника (тренутак настанка дуга), до тренутка усвајања плана реорганизације или наплате потраживања од стране стечајног повериоца.

Први тренутак где су стечајни повериоци суочени са стечајним трошковима је предујам трошкова за покретање стечаја који су стечајне судије све до последњих измена Закона одређивале по слободној процени. Како би се унаредила предвидивост стечајних трошкова последњим изменама Закона о стечају уведене су категорије за одређивање висине предујма у односу на величину правног лица. У наредном периоду потребно је да се судије упуте како да у оквиру већ постављених законских разреда утврде одговарајућу висину предујма кроз смернице за утврђивање предујма, па је важно препознати који су

---

⁷ Закон о извршењу и обезбеђењу ("Сл. гласник РС", бр. 106/2015, 106/2016 - аутентично тумачење, 113/2017 - аутентично тумачење и 54/2019)

План мера за унапређење стечајног поступка

то одлучујући критерији који су судији дступни на почетку поступка а могу утицати на висину предујма.

Става смо да износ висине предујма никако не може бити везан за износ блокаде, већ само за чињеницу поседовања и локације имовине. Наиме, ретко када је ситуација да стечајни дужник има износ блокаде мањи од 100.000,00 РСД или 500.000,00 РСД. За наведене износе блокаде повериоци ретко када покрећу стечајне поступке, због високих трошкова и дугог трајања, па се по правилу наплаћују у извршном поступку. Уколико се критеријум постави на наведени начин правним лицима (у свим категоријама), би се увек одређивао максимални износ предујма.

С друге стране критеријум за одређивање предујма треба да буде везан за врсту имовине коју стечајни дужник поседује, као и за место налажења исте, али и околности да ли се делатност одвијала у више градова, односно општина у Србији. Притом када говоримо о имовини, говоримо само о покретним стварима и непокретностима, не и о новцу на рачунима и/или акцијама, уделима, потраживањима (оне се свакако подразумевају и обухватају сваку најнижу категорију). Сходно изнетом предлог је да се предујам одређује у складу са законским категоријама на следећи начин:

1. *Микро правна лица* – увек 50.000,00 РСД;

2. *Мала правна лица* (распон 50.000,00 РСД до 200.000,00 РСД):

- до 100.000,00 РСД - уколико дужник има само покретну имовину која се налази на једној локацији;
- до 200.000,00 РСД - уколико дужник поседује непокретности и/или покретну имовину на више локација;

3. *Средња правна лица* (распон 200.000,00 РСД до 600.000,00 РСД):

- 200.000,00 РСД - уколико дужник поседује покретну имовину која се налази на једном месту;
- до 300.000,00 РСД - уколико дужник има само покретну имовину, уколико се иста налази на различитим локацијама;
- до 400.000,00 РСД - уколико дужник поседује поред покретних ствари и непокретности које се налазе у оквиру истог града, односно општине;
- до 500.000,00 РСД - уколико дужник поседује поред покретних ствари и непокретности које се не налазе у оквиру истог града, односно општине;
- до 600.000,00 РСД - уколико дужник поред испуњеног бар једног од претходно наведених услова, своју делатност обављају у више градова, односно општина под условом да су у истим била радно ангажована лица.

План мера за унапређење стечајног поступка

---

4. Велика правна лица (распон 600.000,00 РСД до 1.000.000,00 РСД)

- 600.000,00 РСД - уколико дужник поседује покретну имовину која се налази на једном месту;
- до 700.000,00 РСД - уколико дужник има само покретну имовину, уколико иста налазила на различитим локацијама;
- до 800.000,00 РСД - уколико дужник поседује поред покретних ствари и непокретности које се налазе у оквиру истог града, односно општине;
- до 900.000,00 РСД - уколико дужник поседује поред покретних ствари и непокретности које се не налазе у оквиру истог града, односно општине;
- до 1.000.000,00 РСД - уколико је дужник поред испуњења једног од претходно наведених услова своју делатност обављају у више градова, односно општина под условом да су у истим била радно ангажована лица.

Сматрамо да је приликом одређивања предујма нужно везати се за критеријуме који заиста стварају трошкове - покретна имовина и где се налази (попис, обезбеђење), непокретности и где се налазе (уписи у катастар, процена, обезбеђење), као и да ли је делатност обављана у више општина и да ли су постојали запослени (пореске пријаве, одјаве са ПИО-а...).

Закључак

Желимо да подсетимо да све мере које буду уведене кроз измене прописа, треба да се одређено време и примењују у пракси како би ефекти били видљиви. Уређивање поступка за решавања стечаја подстиче даље инвестиције, смањује простор за злоупотребе и омогућава даљи привредни раст земље. Реформа стечајног поступка која је предложена кроз мере изнете у овом документу могућа је кроз измену прописа из области стечаја, али и других секторских прописа, који утичу на ток поступка стечаја, као и увођења добре праксе којом би се подстакла јача сарадња стечајних органа и стечајних поверилаца, транспарентност поступка, подизање одговорности стечајног управника, рационалнија контрола трошкова и оптимизација рокова за предузимање одређених радњи који утичу на ток поступка стечаја.

Преглед конкретних мера за унапређење поступка стечаја може сумирати кроз следеће предлоге:

- 1) Прописати рокове за достављање налаза и мишљења проценитеља
- 2) Прописати максимални временски оквир за вођење стечаја уз одступање у изузетним случајевима (реституција, озакоњење и сл.)

План мера за унапређење стечајног поступка

- 3) Увођење обавезне медијације у стечају као фаза која предходи парничном поступку
- 4) Судски и управни предмети који су покренути за потребе вођења стечајног поступка треба да добију посебну ознаку хитности и приоритетно се узимају у рад
- 5) Увођење обавезног разрешења стечајног управника по службеној дужности уколико не испоштује законске обавезе или му је изречена дисциплинска мера за тежу повреду службене дужности од стране АЛСУ
- 6) Прецизирати све паушалне изразе у Закону о стечају који наводе на тумачење прописа
- 7) Увођење листе А и Б стечајних управника
- 8) Скратити рокове:
  - за подношење пријаве потраживања на 60 дана,
  - за подношење плана реорганизације на 60 дана
  - за заказивање рочишта за гласање о плану реорганизације на 60 дана, али не пре 30 дана
  - примедбе на план реорганизације да се достављају у року од 10 дана.
- 9) Објаву у да високотиражна дневан листа укинути и заменити је објавом на еОгласној табли суда
- 10) Вођење и објава јавних статистика од стране АЛСУ(о висини трошкова у стечајевима, дужини трајања поступака, ангажовању стручних лица, висина намирења стечајних поверилаца, број спроведених реорганизација у односу на банкротство и др.)
- 11) Увођење еАукције за продају имовине у стечају
- 12) Увођење електронског издавања у закуп имовине
- 13) Омогућити продају заложене имовине у реорганизацији на захтев заложног повериоца уколико се ради о имовини која није потребна за реорганизацију или се ради о кварљивој роби, без обзира на донете мере обезбеђења имовине
- 14) Омогућити да повероцимогу поднети УППР за дужника
- 15) Укинути прелиминарну награду стечајном управнику и о награди одлучивати на завршном рочишту
- 16) Прописати Законом о стечају да се стечајним повериоцима могу захтевати наплата трошкова искључиво, ако је она као обавезна прописана Законом

План мера за унапређење стечајног поступка

---

17) Увести обавезно вођење статистика о стечајним поступцима у земљи од стране АЛСУ (дужина трајања поступка, дужина трајања, информације о стечајним управницима, висини и начину уновчења имовине, подаци о реорганизацијама и др.)

18) Прописати Законом о стечају да се не плаћају таксе у управним поступцима нити у поступцима пред другим државним органима уколико је подносилац захтева стечајни дужник

19) Усвојити Смернице за одређивање предужма трошкова на основу чињенице поседовања, врсте и локације имовине

Литература

Закон о стечају ("Сл. гласник РС", бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018)

Закон о проценитељима вредности непокретности ("Сл. гласник РС", бр. 108/2016)

Тарифа о ценама за послове из надлежности агенције за лицензирање стечајних управника ("Сл. гласник РС", бр. 46/2013 и 25/2018)

Закон о озакоњењу објеката ("Сл. гласник РС", бр. 96/2015 и 83/2018)

закон о враћању одузете имовине и обештећењу ("Сл. гласник РС", бр. 72/2011, 108/2013, 142/2014, 88/2015 - одлука УС и 95/2018)

Закон о извршењу и обезбеђењу ("Сл. гласник РС", бр. 106/2015, 106/2016 - аутентично тумачење, 113/2017 - аутентично тумачење и 54/2019)

Адвокатска тарифа табеларни приказ награда са започетим сатом - која важи од 6. марта 2014. године

Методологија, извештај и упитници Светске банке за Doing business листу <https://www.doingbusiness.org/>

Стечајни поступци – Центар за стечај, <http://alsu.gov.rs/stecaj/centar-za-stecaj/>

План мера за унапређење стечајног поступка

Садржај

Увод.....	1
Дужина трајања стечајног поступка.....	2
Парнице проистекле из стечаја.....	3
Утицај стечајног управника на дужину поступка стечаја.....	4
Предлози конкретних мера у односу на методологију Светске банке.....	5
Трошкови стечајног поступка.....	8
Почетни трошкови у стечају.....	9
Закључак.....	11
Литература.....	13
Садржај.....	14